

İstanbul Milletvekili Mustafa Baş'ın; 3030 Sayılı Büyükşehir Belediyelerinin Yönetimi Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanunun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi ve Bazı Geçici Maddelerin İlavesine Ait Kanun Teklifi ve İçişleri Komisyonu Raporu (2/210)

Not : Teklif, Plan ve Bütçe ve İçişleri komisyonlarına havale edilmiştir.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

3030 Sayılı Büyükşehir Belediyelerinin Yönetimi Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanunun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi ve Bazı Geçici Maddelerin İlavesine Ait Kanun Teklifimiz ve gerekçeleri ekte sunulmuştur.

Gereğini arz ederim.

3.12.2003

Mustafa Baş
İstanbul

GENEL GEREKÇE

1. Büyükşehir Belediyelerinin belediye sınırlarına bitişik veya mücavir alan sınırları içerisinde Büyükşehir Belediyelerinden bağımsız pek çok ilçe ve belde belediyeleri bulunmaktadır. Bu belediyeler yüksek rantı esas alarak çok yüksek ve çirkin binalarla kent girişlerini çirkinleştirmektedirler.

Ayrıca gelişme alanları kalmayan pek çok Büyükşehir belediyesi metropol anlayışın dışında kalmaktadır.

Büyükşehirlerin planladığı pek çok 50 ve 35 metrelik yolun devamı mücavir alan içerisinde kalan belde belediyelerinde karşılık bulamamaktadır. Bu hususlar kent yaşamını ters olarak etkilemektedir.

Metropoliten anlayış , Büyükşehirlerin gelişme alanlarının tek elden planlanmasını zaruri kılmaktadır. Her belde belediyesinin kendi anlayışına göre yaptığı planlamalar kenti elden çıkartmaktadır.

Mahalli idarelerin yaklaşmış olması dolayısıyla tedbir alınıp yeni sınırlar belirlenmediği takdirde, 5 yıl süre daha çarpık yapılaşma olanca süratıyla devam edecektir.

Örneğin 5 yıl önceki Ankara Esenboğa yolu ile 5 yıl sonraki Esenboğa yolu arasında çarpık yapılaşma açıkça ortaya çıkmaktadır. Müdahale edilmediği takdirde geri dönüşü olmayan yapılaşma engellenemeyecektir.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1. - 3030 sayılı Kanunda daha önce yer almayan "alt kademe belediyeleri" tabiri maddeye ilave edilmiştir.

Madde 2. - İllerin büyüklüğüne göre kabul edilen kıstaslar çerçevesinde Büyükşehir belediyelerinin sınırları belirlenmesi gerekmektedir. Bu kıstaslar illere göre keyfilik arz etmemeli, nüfus yoğunluğuna göre objektif kıstaslar konulması gerekmektedir. Aynı büyüklükteki Büyükşehir belediyelerine aynı fırsat eşitliğini kentlere tanımak, Büyükşehirler arasında adaleti sağlayacaktır.

Büyükşehir belediye ve mücavir alan sınırları içinde kalan köyler mahalle statüsüne düşürülmediği takdirde köylere Büyükşehirler tarafından hizmet verilmemektedir. Bu da köylerin büyük sıkıntılar yaşamasına neden olmaktadır. Bu nedenle büyükşehirci bağlanan köylerin mahalle statüsüne dönüşmesi şart olmaktadır.

Maddenin son iki fıkrasındaki amaç sınır karışıklığı önlemek ve mülki idare sınırlarının bütünlüğünü korumaktır.

Geçici Ek Madde 1. - Bu madde ile Büyükşehir katılan ilçe ve beldelerin görev dağılımına uygun devir işlemleri planlanmıştır. Bu husus Büyükşehirlerin kuruluşları veya bazı ilçe ve belde belediyelerinin Büyükşehir belediyelerine katılımı dolayısıyla tüm kanun metinlerinde yer alan ibarelerdir.

Geçici Ek Madde 2. - Kanunun çıkmasına müteakip ilçe ve beldelerin sınırları dolayısıyla kendi aralarında vuku bulacak ihtilafların pratik çözümü amaçlanmıştır.

Madde 3. - Yürürlük maddesidir.

Madde 4. - Yürütme maddesidir.

İçişleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

İçişleri Komisyonu

Esas No. : 2/210

Karar No. : 48

8. 12. 2003

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

3.12.2003 tarihinde Başkanlığınıza sunulan "İstanbul Milletvekili Mustafa Baş'ın 3030 Sayılı Büyükşehir Belediyelerinin Yönetimi Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanunun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi ve Bazı Geçici Maddelerin İlavesine Ait Kanun Teklifi", Başkanlığınızca 4.12.2003 tarihinde Komisyonumuza havale edilmiş ve Komisyonumuz 8.12.2003 tarihli 20 nci toplantısında İçişleri ve Adalet bakanlıkları temsilcilerinin de katılımıyla Tasarıyı inceleyip görüşmüştür.

Teklif ile büyükşehir belediyelerinin sınırları genişletilerek yeniden belirlenmekte ve büyükşehirlerdeki beldelerde alt kademe belediyeleri kurulmaktadır.

Teklifin Komisyonumuzda görüşülmesi sırasında, Teklifin lehine ve aleyhine olmak üzere iki görüş ortaya çıkmıştır.

1. Teklifin Lehindeki Görüşler

- Büyükşehirlerin bütünsel bir bakış açısıyla planlanması; imar planlarının yapılması gerekir.
- Aksi taktirde çarpık kentleşmenin, kent içinde çirkin görünümlerin ortaya çıkması kaçınılmazdır.
- Büyükşehirler, çağdaş kent oluşturulması amacıyla oluşturulmuştur.
- Kentte yeni gelir kaynakları yaratılması suretiyle kentin bütünsel olarak yeniden düzenlenmesi amaçlanmıştır.
- Teklif ile kentsel bütünlüğün bozulmaması ilkesi çerçevesinde kurumsal gözden geçirme yapılmıştır.
- Teklif büyükşehir belediyelerinin kuruluş felsefesine uygun olarak kaynakların atıl kalmasını veya israf edilmesini engellemeye çalışmaktadır.

2. Teklifin Aleyhindeki Görüşler

- Ülkemizde yerel yönetimler reformu yapılması gereği bulunmaktadır.
- Teklifin bu reform çalışmaları kapsamında değerlendirilmesi gerekir.
- Teklifteki düzenlemelerin acilen getirilmesi ve bir an önce yasalaştırılmaya çalışılması, siyasi amaçlar güdüldüğü kuşkusunu yaratmaktadır.
- Teklifteki düzenlemeler ayrıntılı incelenmediği taktirde ileride sorun doğuracak niteliktedir.
- Bu nedenle Teklifin bir alt komisyonda değerlendirilerek olgunlaştırılması daha uygun olacaktır.

Teklifin aleyhinde yapılan bu eleştirilere cevaben yapılan açıklamalarda, Teklifin derhal çıkarmaması halinde 28 Mart 2004'te yapılacak yerel seçimlere yetişmeyeceği ve Ülkemizin beş yıl daha

bu çarpık kentleşme manzaralarıyla karşılaşacağı belirtilmiştir. Bu nedenle Teklifin kurulacak bir alt komisyona gönderilmesini öngören bir önerge Komisyonumuzun oyçokluğu ile reddedilmiştir.

Teklifin tümü üzerindeki bu görüşmelerden sonra, Teklif ile gerekçesi uygun bulunmuş ve maddelerinin görüşülmesine geçilmesi kararlaştırılmıştır.

Teklifin 1 inci maddesi ile büyükşehirlerdeki beldelede alt kademe belediyeleri kurulmaktadır. Teklif üzerinde iki önerge verilmiştir. Önergelerden ilkiyle, kurulacak "alt kademe belediyelerinin" adı "ilk kademe belediyeleri" olarak değiştirilmektedir. Hükümetin hazırlamakta olduğu mahalli idareler reformu kapsamındaki düzenlemelerde, "alt kademe belediyesi" kavramı yerine "ilk kademe belediyesi" kavramı kullanılmıştır. Önerge ile bu düzenlemeler arasındaki farklılığın giderilmesi amaçlanmaktadır. Önerge Komisyonumuz tarafından kabul edilmiştir. İkinci önerge ile il ve büyükşehir belediyesinin adlarının farklı olduğu yerlerdeki isim ikilemi giderilmeye çalışılmaktadır. Bu nedenle merkez belediyesinin ikiye bölünmüş olduğu yerlerde, belediyeler tek belediyeye indirilmektedir. Bu önerge de Komisyonumuz tarafından kabul edilmiştir.

Teklifin 1 inci maddesinde 3030 sayılı Kanunun 4 üncü maddesi değiştirilmektedir. Ancak madde incelendiğinde maddenin başlığı ile ikinci fıkrasında herhangi bir değişiklik yapılmadığı görülmektedir. Bu nedenle değişiklik yapılmayan kısımların maddeden çıkarılması için Komisyon Başkanlığına redaksiyon yetkisi verilmiştir. Yine çerçeve maddenin Kanun Tekniğine uygun yazılması için Komisyon Başkanlığına redaksiyon yetkisi verilmiştir.

Teklifin 1 inci maddesi, verilen önergeler doğrultusunda, Başkanlığa verilen redaksiyon yetkisi çerçevesinde yeniden yazılmış ve bu haliyle kabul edilmiştir.

Teklifin 2 nci maddesi ile büyükşehir belediyelerinin sınırları, nüfusları da dikkate alınarak yeniden belirlenmektedir. Buna göre büyükşehirlerde;

- a) Nüfusu 5 000 000'dan fazla olanlarda il mülki sınırı,
- b) Nüfusu 2 000 000'dan 5 000 000'a kadar olan büyükşehirlerde 50 kilometre yarıçapındaki dairesel alan,
- c) Nüfusu 1 000 000'dan 2 000 000'a kadar olan büyükşehirlerde 30 kilometre yarıçapındaki dairesel alan,
- d) Nüfusu 1 000 000'dan aşağı olan büyükşehirlerde 25 kilometre yarıçapındaki dairesel alan, Büyükşehir belediye sınırı olarak kabul öngörülmektedir.

2 nci madde üzerinde üç önerge verilmiştir. Önergelerden birincisiyle, maddeyle getirilen yeni sınırların, başka ilin sınırlarındaki yerleşim birimlerine denk gelmesi halinde ortaya çıkabilecek sorun giderilmeye çalışılmaktadır. Örneğin 3 000 000 nüfuslu A ilindeki bir büyükşehir belediyesinin 30 kilometre yarıçapındaki yeni sınırının B ilindeki bir ilçeyi kapsamaması halinde ne olacaktır? Önerge bu sorunu gidermekte ve sadece il sınırına giren yerlerin büyükşehir belediyesi kapsamına alınmasını öngörmektedir.

İkinci önerge, belirtilen nüfus kıstasları uygulandığında, coğrafi yapısı nedeniyle, kentin bütününde planlama yapmaya muktedir kılınamayan büyükşehir belediyelerine yöneliktir. Önergeyle,

- e) Valilik binası merkez kabul edilerek il merkezinin en uzak ilçelerin belediye sınırına kuş uçuşu 50 kilometreden az mesafesi olan büyükşehirlerde de il mülki sınırı büyükşehir belediye sınırı olarak kabul edilmektedir. Komisyonumuz önergeyi kabul etmiştir.

Üçüncü önerge orman köylerinin köy tüzelkişiliğini sürdürmeye yöneliktir. Önerge Komisyonumuz tarafından kabul edilmiştir.

Komisyonumuz 3030 sayılı Kanununun 5 inci maddesinde değişiklik yapan Teklifin 2 nci maddesini önergelerde öngörülen değişikliklerle birlikte kabul etmiş ve madde Başkanlığa verilen redaksiyon yetkisi çerçevesinde yeniden yazılmıştır.

Teklifin, Geçici Ek 1 inci maddesi, büyükşehir belediyelerinin yeni sınırlarını dikkate alarak, bu sınırlardaki birimlerin büyükşehirlere katılımını sağlayan geçici hükümler içermektedir. Madde Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Teklifin Geçici Ek 2 nci maddesi büyükşehir belediyesi sınırları içindeki ilçe ve köyler arasında çıkabilecek sınır uzlaşmazlıklarını gidermeye yöneliktir. Maddenin görüşülmesi sırasında verilen bir önerge ile sınır ihtilaflarını çözme yetkisi İçişleri Bakanlığından alınmakta ve valiliklere büyükşehir belediyesinin iç sınırlarını belirleme yetkisi verilmektedir. Önerge Komisyonumuzca kabul edilmiş ve madde önerge doğrultusunda değiştirilmiştir.

Söz konusu Geçici Ek Maddelerin "ek" olması için bir neden bulunmamaktadır. Bu nedenle maddeler Başkanlığa verilen redaksiyon yetkisi çerçevesinde kanun yazım tekniğine uygun hale getirilmiş ve Geçici Madde biçiminde yeniden yazılmıştır.

Teklifin yürürlük ve yürütmeye ilişkin 3 ve 4 üncü maddeleri, Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Raporumuz, Genel Kurula sunulmak üzere arz olunur.

Başkan	Başkanvekili	Sözcü
<i>Tevfik Ziyaeddin Akbulut</i>	<i>Ali Sezal</i>	<i>Ümmet Kandoğan</i>
Tekirdağ	Kahramanmaraş	Denizli
Kâtip	Üye	Üye
<i>Muharrem Tozçöken</i>	<i>Ali Küçükaydın</i>	<i>Şevket Gürsoy</i>
Eskişehir	Adana	Adıyaman (Muhalifim)
Üye	Üye	Üye
<i>Reyhan Balandı</i>	<i>Şevket Orhan</i>	<i>Ali Yüksel Kavuştu</i>
Afyon	Bursa	Çorum
Üye	Üye	Üye
<i>Mehmet Sait Armağan</i>	<i>Sıdıka Sarıbekir</i>	<i>Nusret Bayraktar</i>
Isparta	İstanbul (Muhalifim)	İstanbul
Üye	Üye	Üye
<i>Hakka Ülkü</i>	<i>Serpil Yıldız</i>	<i>Sinan Özkan</i>
İzmir	İzmir	Kastamonu
(Muhalefet şerhi eklidir, Muhalifim)		

Üye
Mehmet S. Kesimoğlu

Kırklareli
(Muhalifim)

Üye
Şevket Arz
Trabzon
(Muhalifim)

Üye
Mehmet Sefa Sirmen
Kocaeli

Üye
Mehmet Kartal
Van
(Muhalifim)

Üye
Mehmet Erdemir
Yozgat

Üye
Selami Uzun
Sivas

Üye
Şükrü Önder
Yalova

MUHALEFET ŞERHİ

Bu Kanun Teklifi, ülkemizin idarî yapılanmasını ve 15 Büyükşehir Belediyesini çok yakından ilgilendiren ve çok önemli sayılabilecek sonuçları doğuracak bir Kanun Teklifidir.

16 Büyükşehir Belediyesi içerisindeki her Büyükşehir Belediyesinin kendisine özgü sorunları ve sınırları vardır. Örneğin; bazı Büyükşehir Belediyelerinin denize sınırları vardır, bu Büyükşehir Belediyelerinin diğerlerinden farklı değerlendirilmesi gerekir.

Ayrıca; bu konunun tartışıldığı ortamda 16 Büyükşehir Belediye Başkanının da hazır bulunması karar sürecine olumlu katkı yapabilecektir.

Bu öneme sahip bir düzenlemenin Bakanlar Kurulu'nca hazırlanmış bir Kanun Tasarısı olması daha yerinde bir uygulama olacaktır.

Tüm bu süreç yaşanmadan getirilen Kanun teklifinin acileye gelmiş ya da getirilmiş bir teklif olduğu düşüncesi ortaya çıkmaktadır.

Bir başka açıdan; Seçmen kütüklerinin askıya çıktığı bir ortamda ve tarihi belirlenmiş bir yerel seçim arifesinde böylesine önemli bir Kanun Teklifinin siyasî etiğe uygun olmayacağı çok açıktır.

Yine Kamu Yönetimi Temel Kanunu Tasarısı'nın tartışıldığı ve T.B.M.M.'ne sevk edilmesinin planlandığı, ardından Belediyeler Kanunu, İl Özel İdareleri Kanunu, Köy Kanunu, Belediye Gelirleri Kanunu vb. gibi bir çok Kanunla ilgili çalışmaların devam ettiği bir süreçte bu Kanun Teklifini tek başına değerlendirmek yerinde bir uygulama olmayacaktır.

Bu Kanun Teklifinin sağlıklı bir sonuca ulaşılması bakımından ve önemine istinaden daha ayrıntılı, daha geniş zaman dilimi içerisinde ve demokratik bir şekilde tartışıldıktan sonra Komisyondan geçmesi gerekir.

Tüm bu görüşler çerçevesinde, Kanun Teklifinin bu haliyle Komisyondan geçmesini doğru bulmuyoruz. Bu karara muhalifiz.

Hakkı Ülkü
İzmir
Şevket Gürsoy
Adıyaman
Mehmet Kartal
Van

Mehmet Siyam Kesimoğlu
Kırklareli
Sıdıka Sarıbekir
İstanbul
Şevket Arz
Trabzon

İSTANBUL MİLLETVEKİLİ MUSTAFA BAŞ'IN TEKLİFİ
**3030 SAYILI BÜYÜKŞEHİR BELEDİYELERİNİN YÖNETİMİ HAKKINDA KANUN
HÜKMÜNDE KARARNAMENİN DEĞİŞTİRİLEREK KABULÜ HAKKINDA KANUNUN
BAZI MADDELERİNİN DEĞİŞTİRİLMESİ VE BAZI GEÇİCİ MADDELERİN
İLVESİNE AİT KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1. - 3030 sayılı Kanunun 4 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

Kuruluş:

Madde 4. - Büyükşehirlerde büyük şehrin adı ile bir "Büyükşehir belediyesi", Büyükşehir dahilindeki ilçelerde ilçelerin adını taşıyan "ilçe belediyeleri", Büyükşehir dahilindeki beldelerin adını taşıyan "alt kademe belediyeleri" kurulur.

Merkez ilçeler bu kanunun uygulanması bakımından ayrı bir ilçe sayılarak ve bu ilçenin Büyükşehir belediyesi içinde kalan kısmında "merkez ilçe belediyesi" adı ile bir belediye kurulur.

MADDE 2. - 3030 sayılı Kanunun 5 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

Sınırlar:

Madde 5. - Nüfusu 5 000 000'dan fazla olan Büyükşehirlerde il mülki sınırı, valilik binası merkez kabul edilmek üzere ; nüfusu 2 000 000'dan 5 000 000'a kadar olan Büyükşehirlerde 50 kilometre yarıçaplı, nüfusu 1 000 000'dan 2 000 000'a kadar olan Büyükşehirlerde 30 kilometre yarıçaplı, nüfusu 1 000 000'dan aşağı, olan Büyükşehirlerde 25 kilometre yarıçaplı dairese alan içinde kalan alanlar Büyükşehir belediye sınırlarıdır.

Bu sınırlar içerisinde kalan tüm ilçeler "Büyükşehir ilçe belediyeleri", tüm beldeler "Büyükşehir alt kademe belediyeleri" sayılırlar. İlçelerin mülki idare sınırları ve mücavir alan sınırları ile beldelerin belediye ve mücavir alan sınırları büyükşehirlerin belediye sınırlarıdır.

Bu sınırlar içerisinde kalan köyler, ilgili ilçe ve alt kademe belediyelerine bağlı mahalle statüsüne dönüşürler.

Yukarıda belirtilen mesafeler içerisinde Büyükşehir belediyesine bağlanan ilçe ve alt kademe belediyelerinin mülki idare sınırları ile mücavir alan sınırları içerisinde kalan köyleri , bu mesafelerin dışına taşsa dahi Büyükşehir belediyesinin belediye sınırları içine alınır.

Bağlı bulunduğu ilçe veya belde merkezinin yukarıdaki mesafeler dışında kalması halinde, bu ilçe ve beldelerin Büyükşehir sınırları içinde kalan köyleri Büyükşehir belediye sınırları dışarısında bırakılır.

GEÇİCİ EK MADDE 1. - Bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihte Büyükşehir belediyelerine yeni katılan ilçe ve alt kademe belediyelerinin , 3030 sayılı Kanunla Büyükşehirlere verilen görev ve yetkiler kapsamında kalan gayrimenkul, tesis ve araçları (su depoları, arıtma tesisleri, otobüs işletmeleri, itfaiye ve benzeri) bu kanunun yürürlüğe girmesini müteakip en geç üç ay içinde ilgili Büyükşehir belediyesine devredilir. Devir işlemleri için Valinin başkanlığında Büyükşehir , ilçe ve alt kademe belediyeleri arasında dağıtım komisyonu oluşturulur.

GEÇİCİ EK MADDE 2. - Bu kanunun yürürlüğe girmesinden sonra Büyükşehirlere bağlı ilçe ve alt kademe belediyelerinin sınırlarını, coğrafi sınırlara (dere, yol, demiryolu, enerji nakil hattı gibi) dayandırmak amacıyla ilçe ve alt kademe belediyeleri arasındaki sınır ihtilaflarını ve düzeltmelerini yapmaya altı ay süreyle İçişleri Bakanlığı yetkilidir.

MADDE 3. - Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4. - Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

İÇİŞLERİ KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN
BÜYÜKŞEHİR BELEDİYELERİNİN YÖNETİMİ HAKKINDA KANUN HÜKMÜNDE
KARARNAMENİN DEĞİŞTİRİLEREK KABULÜ HAKKINDA KANUNDA
DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA İLİŞKİN KANUN TEKLİFİ

MADDE 1. - 27.6.1984 tarihli ve 3030 sayılı Büyükşehir Belediyelerinin Yönetimi Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Değıştirilerek Kabulü Hakkında Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değıştirilmiş ve maddenin sonuna aşağıdaki üçüncü fıkraya eklenmiştir.

"Büyükşehirlerde o İlin adı ile bir "büyükşehir belediyesi", büyükşehir dahilindeki ilçelerde ilçelerin adını taşıyan "ilçe belediyeleri", beldelerde ise o beldenin adını taşıyan "ilk kademe belediyeleri" kurulur."

"İl ve merkez ilçe adı farklı olan mevcut büyükşehirlerde, merkez ilçe belediyesi daha önce ikiye bölünmüşse iki belediye birleştirilerek, merkez ilçenin bilinen adıyla yeni bir belediye kurulur. Birleşen belediyelerin mal varlıkları, personel, araç ve gereçleri ile borç ve alacakları yeni kurulan belediyece devrolunur."

MADDE 2.- 3030 sayılı Kanunun 5 inci maddesi aşağıdaki şekilde değıştirilmiştir.

Madde 5. - Nüfusu 5 000 000'dan fazla veya valilik binası merkez kabul edilerek il merkezinin en uzak ilçelerin belediye sınırına kuş uçuşu 50 kilometreden az mesafesi olan büyükşehirlerde il mülki sınırı; valilik binası merkez kabul edilmek üzere, nüfusu 2 000 000'dan 5 000 000'a kadar olan büyükşehirlerde 50 kilometre yarıçaplı, nüfusu 1 000 000'dan 2 000 000'a kadar olan büyükşehirlerde 30 kilometre yarıçaplı, nüfusu 1 000 000'dan aşağı olan büyükşehirlerde 25 kilometre yarıçaplı dairesel alan içinde kalan ve il sınırları içinde bulunan alanlar büyükşehir belediye sınırlarıdır.

Bu sınırlar içerisinde kalan tüm ilçeler "büyükşehir ilçe belediyeleri", tüm beldeler "büyükşehir ilk kademe belediyeleri" sayılırlar. İlçelerin mülki sınırları ve mücavir alan sınırları ile beldelerin belediye ve mücavir alan sınırları büyükşehirlerin belediye sınırlarıdır.

Bu sınırlar içerisinde kalan köyler, ilgili ilçe ve ilk kademe belediyelerine bağı mahalle statüsüne dönüşürler. Orman köylerinin tüzekşiliğı devam eder.

Yukarıda belirtilen mesafeler içerisinde büyükşehir belediyesi kapsamına alınan ilçe mülki sınırları ve ilk kademe belediyelerinin mücavir alan sınırları içerisinde kalan köyler, bu mesafelerin dışına taşsa dahi büyükşehir belediyesinin sınırları içine alınır.

Bağı bulunduğu ilçe veya belde merkezinin yukarıdaki mesafeler dışında kalması halinde, bu ilçe ve beldelerin büyükşehir sınırları içinde kalan köyleri büyükşehir belediye sınırları dışında bırakılır.

GEÇİCİ MADDE 1. - Bu Kanunun yürürlüğe girdiğı tarihte büyükşehir belediyelerine yeni katılan ilçe ve ilk kademe belediyelerinin, 3030 sayılı Kanunla büyükşehir belediyelerine verilen görev ve yetkiler kapsamında kalan gayrimenkul, tesis ve araçları (su depoları, arıtma tesisleri, otobüs işletmeleri, itfaiye ve benzeri) bu Kanunun yürürlüğe girmesini müteakip en geç üç ay içinde ilgili büyükşehir belediyesine devredilir. Devir işlemleri için Valinin başkanlığında büyükşehir, ilçe ve ilk kademe belediyeleri arasında dağıtım komisyonu oluşturulur.

GEÇİCİ MADDE 2. - Büyükşehir belediye sınırları içerisinde kalan ilçe ve beldelere hangi köylerin mahalle olarak katılacağı, bu Kanunun yayımını müteakip en geç yedi gün içinde ilgili valilikler tarafından tespit ve ilan edilir.

MADDE 3. - Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4. - Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

